

den, hvilket er det tydeligste Bevis for, at Broen er for smal, hvorved da og de, der boe ovenfor Broen, hvor Vandet staaer høiest, lide Tab, saa omtviler jeg ikke, at Veivæsenet vilde i givet Tilfælde blive dømt til at bygge Broen bredere, naar der ikke var særdeles Omstændigheder tilstede, der skulde kunne fritage det derfor.

Drejer: Jeg kan dog endnu ikke overbevise mig om, at der egentlig ligger den Betydning i det foreslaaede Tillæg til § 19, som er antaget af den høitærede Minister og et Par andre ærede Talere. Det forekommer mig, at man maaskee netop ved denne Tilføining meest bidrager til at frembringe den Lighed, som den høitærede Minister selv erkendte burde finde Sted, med Hensyn til Veivæsenet og den private Mand, og at det derfor maaskee endog er meest correct, at en saadan Tilføining gjøres, og at der netop ikke vilde blive fuldstændig Lighed, hvis der heed, at der ubetinget skulde gives Erstatning. Jeg tænker mig saaledes det Tilfælde, hvor der med Hensyn til en Bro eller en Steentiste i en offentlig Veie, der behøver at forbedres, opstaaer Spørgsmaal om den Forbedring, hvorom det gælder, kan, saaledes som det nærmere omhandles i Anordningen af 29de Juli 1846, henregnes til en saadan Udvidelse og Forstørrelse, at den, for hvis Skyld den vedkommende Foranstaltning gjøres, skal give Erstatning, eller den kun skal ansees som en Forbedring af saadan Vætskaffenhed, at den næmest maa henregnes til Vedligeholdelsesarbejder og derfor ikke skal erstattes. Hvis man nu ikke gjorde en Tilføining til § 19, hvorefter vedkommende Autoritet, her Landvæsencommissjonen, bemyndiges til at bestemme, om og hvorvidt Erstatning skal gives, saa vilde der endnu efter min Mening vedblive at bestaae et Privilegium, som jeg troer det blev kaldt, for Veivæsenet; men naar Tilføiningen skeer, vil Landvæsencommissjonen i sidstnævnte Tilfælde kunne decidere, at Erstatning ikke skal gives Veivæsenet, skjøndt dette paalægges at udføre Forbedringen, og i det andet Tilfælde, nemlig hvor den private Mand vilde komme til at nyde Erstatning, vilde Veivæsenet ogsaa

blive tilkjendt en lignende Erstatning. Saaledes staaer Sagen for mig i dette Dieblif, og jeg har derfor ingen Betænkelse ved at stemme for det foreslaaede Tillæg, men skulde forøvrigt mene, at hvis dette blev vedtaget, saa vilde det være correctere at lade Ordene i 2den Linie: „mod Erstatning“ gaae ud, da de i saa Fald synes at ville blive noget overflødig.

Lehmann: Det forekommer mig, at de af den sidste ærede Taler opfaste Tvivl ikke ere vanskelige at klare. Naar der foretages en Forandring ved en offentlig Veie, som gaaer ud paa at anbringe en Steentiste paa et Sted, hvor der ikke før har været nogen, eller at fordybe og forstørre en allerede tilstedeværende Steentiste for at holde Veien fri for Vand, da kan der ikke være noget Spørgsmaal om, at Beføstningen skal bæres af Veivæsenet; men naar der foretages en Forandring, en Fordybelse eller en Forstørrelse af en Steentiste, som ikke er nødvendig for Veiens Skyld, men som fordres af den tilstødende Grundeier i hans private Interesse, for at skaffe hans Dræning Udlob under Veien i den Dybde, som for ham er fornøden, saa er det ganske klart, at en sliq Forandring ikke skeer for Veivæsenets Skyld, og som Folge deraf kan ingen Landvæsencommissjon være berettiget til at sige, at Beføstningen, som Forandringen medfører, skal afholdes af Veivæsenet. Forandringen skeer da i den private Mands Interesse, og han bør af den Grund — det forekommer mig at være aldeles indlysende — ogsaa nyde Erstatning derfor. Den høitærede Indenrigsminister og den ærede 5te Landsthingsmand for 9de Kred (Dahl) have stærkt accentueret, at Forslaget ogsaa gælder private Veie, og spurgt de ærede Herrer, hvoraf mange maaskee have saadanne private Veie, om de vilde finde det billigt, at den Erstatning, der skulde gives for deres Grund, ikke ogsaa skulde gælde om det Stykke af deres Grund, hvorpaa der var en Veie. Jeg vil tværtimod accentuere, at det gælder de offentlige Veie; thi det er min Overbeviisning, at de private Veie kun ere tagne med, og at det, man først og fremmest har tænkt paa, er, at det Offentlige godt kan have Raad til at